

Rapport fra skred nesten-ulykke

Dato	Kl.	Fylke	Sted, posisjon	Antall i turfølget	Antall tatt av skredet	Fallhøyde på skredet
19.mars 2006	Ca. kl 14	Troms	Middagstind, Kvaløya 34W CC 995 318	4	1	400 meter

Rapport skrevet av: Jannicke Høyem

Ulykkesoppsummering:

Etter lunsj på toppen, kjørte vi ut en og en. Vi hadde vurdert fjellsiden som trygg med tanke på flakskred, men løs snø på toppen gjorde at vi vurderte det slik at det kanskje kunne gå skiløperutløste løssnøskred. Snøen så ikke ut til å være vindbehandlet i det hele tatt, og uten tegn til lagdelinger.

Vi stoppet ca. 100 høydemeter lenger ned i bakken og ventet på de andre (ca. 34W CC 997 316, kart Tussøya 1434 II). Her mente vi at vi var utenfor rekkevidde av et eventuelt løssnøskred. Når fjerde (siste) person skal starte å kjøre, sklir det ut en snøklump som starter et lite løssnøskred, og han roper ”snø” til de tre som står lenger nede og venter. Etter et par meter utløser løssnøen imidlertid et flakskred, og bruddet i snøen sprer seg mot vest og følger høyeste punkt på ryggen videre mot sør.

De tre som står nede, hører ropet, men ser i først ikke noe snø som løsner. En roper likevel ”kjør ut mot venstre” for at vi skal være sikre dersom utropet fra toppen innebærer at skredet kommer. To står med skituppene vendt østover og kjører den veien. Jeg står med skituppene vendt mot vest og begynner å kjøre den veien.

Da jeg snur meg og ser opp bakken, ser jeg en vegg av snø komme mot meg og skjønner at jeg ikke vil klare å komme unna. Jeg forsøker å lokalisere de to andre før jeg blir truffet: jeg ser ikke han på toppen på grunn av all snøen, men jeg ser at de to andre er utenfor skredbanen.

Jeg holder meg stående en stund, blir så trukket under og ført nedover (6-7sekunder), men klarer å få hodet over snøen omtrent samtidig som skredet stopper. Jeg blir sittende med overkroppen over snøen og klarer nesten å komme løs ved egen hjelp.

Jeg kan ikke huske å ha kjent at ”snøen løsnet under beina” og har vurdert det slik at jeg trolig var i utløpsområdet for skredet. Jeg ble fraktet i ca ¼ av skredets lengde og da skredet stoppet var jeg omtrent midt i skredet. Nedenfor meg, smalnet terrenget, og dermed skredbanen, og der var snøen dypere og mer kompakt enn der jeg stanset.

Skader: kraftig forslått i venstre hofte, arm, skulder og i hode og nakke. Forstrukket nakke, vridning i venstre kne. Trolig ved bevissthet hele tiden. Klarte å gå ned til bilen på egen hånd, men holdt på å besvime et par ganger. Deretter rett til legevakt.

Redningsoppsummering:

Da vi var ute av området, ble politi (112) varslet om at skredet var gått men at alle var ute og i god behold. Dette fordi det er et mye brukt turterreng og vi regnet med at kanskje andre ville varsle når de så våre skispor i området.

Fakta om skredet og terrenget:

Bruddkant 100-120 meter lang. Ettersom bruddkanten skrånet nedover, var skredets maksimale bredde øverst trolig ca 60-70 meter. Bruddkant varierte fra 20-40 cm høyde. Skredet startet på ca 950 moh og gikk ned til ca 550 moh. Total lengde på skredet 400 vertikale meter eller ca 900 meter i lengde.

Vi anslår at terrenget var i overkant av 30 grader de første 50 høydemetrene (fra der hvor skredet løsnet og nedover) og mellom 20 og 30 grader resten av veien (i snitt nærmere 30 enn 20 grader).

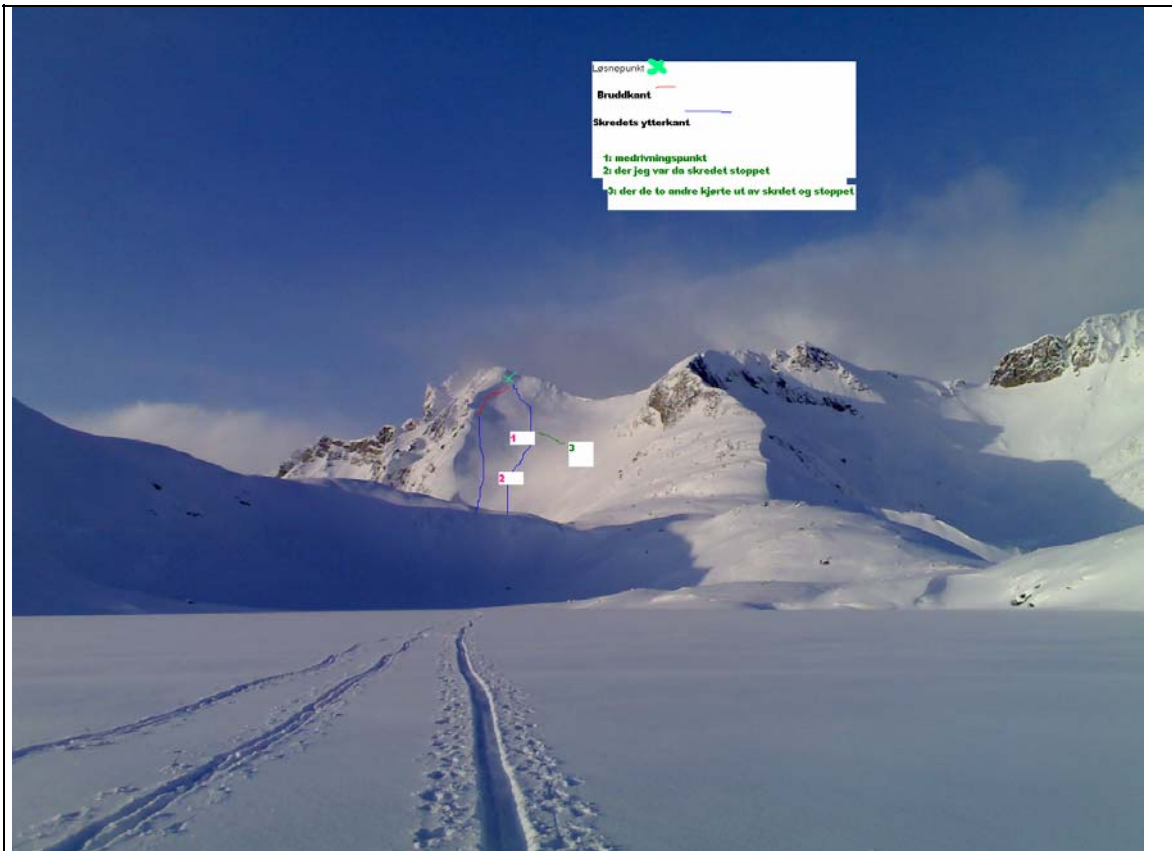
Skredet gikk i en helning vendt mot sør-sørøst.

Været før og under hendelsen:

Ulykken skjedde en søndag. Ukedagene før hadde det vært mildt og regn (snø over ca 350 meter). Lørdag rundt 5 kuldegrader, lite vind, skiftende skydekke og varierende sikt.

Søndag fint vær, lett vind (bris) fra nord.

Bilder/kart:

Bildet er tatt ½ time etter skredet gikk, men på litt avstand. Middagstind er toppen til venstre på bildet. En liten ås skjuler for utsynet til nederste del av skredet.

Rød linje: bruddkant, blå linje: skredets ytterkant.

1: Medrivningspunkt, 2: der jeg var da skredet stoppet, 3: der de 2 andre kjørte ut av skredet og stoppet.

NGI's kommentarer (skrevet av Kjetil Brattlien):

Ulykken viser flere viktige ting som de som var der og oss andre lærer av:

- Snødekket er aldri homogent, og sistemann som kjører nesten samme spor som de andre kan også utløse skred ved å treffe en "soft-spot" (dvs et super-svakt område). Ved helt løst topplag, så kan en skiløper utløse et løssnøskred som igjen utløser et flakskred. Selv om snøoverflaten er løs og ikke i stand til å danne flak, så kan svake lag nede i snøen belastes slik at et større flakskred utløses.
- Fint at gruppa kjørte en og en og ventet på hverandre. Det må være helt trygt der man venter på hverandre slik at man ikke blir begravd av et skred som kommer ovenfra. Det er farlig å bli tatt av skred som kommer ovenifra fordi en blir begravd dypere enn hvis en er på toppen av skredet når det løsner.
- Folk som ferdes i skredterreng må være forberedt på at skred kan utløses, og de alltid må ha en fluktplan for hva de skal gjøre om det skjer. En vanlig fluktplan er å kjøre ut til siden av skredet (bort fra bratt terreng). Den som ble tatt av dette skredet har helt sikkert skituppene andre veien nesten gang hun stopper på et tilsvarende sted.
- I ettertid vet vi at andre skikjørere utløste skred samme dag i Troms og Nordland, og det tilsier at det var ustabile forhold i området. Hadde denne gruppen undersøkt stabilitetsforholdene godt nok, og var det riktig av dem å kjøre her selv om det "bare" var 30 grader bratt? Husk at et 30 grader bratt område som henger sammen med et 40 grader bratt område er mye farligere enn hvis hele fjellsiden er 30 grader bratt.
- Kjempebra at de varslet 112 om skredet etter ulykken selv om alt hadde gått bra.